

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 181.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e49815/facsimile.pdf> (tilgået 18. juli 2024)

Anvendt udgave: *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

1848.

Beretning

N° 37.

Forhandlingerne paa Rigsdagen.

Hjortens Røde.

(Kortst.)

Spøds den Grund angaar, der er fremført for den afsligende Fremgangsmaade, at den skulde være nødvendig for at tilvejebringe de fornødne Kræfter i Comiteen, da troer jeg, at Afdelingens ere saaledes sammensatte, at man ikke behøver at frygte for, at der skal fremkomme saadanne Mangler, hvis det første Antal Comiteemedlemmer vælges af Afdelingene, at de jo vel kunne suppleres derved, at 5 af Forsamlingen frit valgte Medlemmer, som netop vælges for at bøde paa disse Mangler, tiltræde. Det er sandt, at der maaske taget Hensyn til Kundskab, og disse ere nærmelig i en Sag af denne Beskaffenhed uligformig Betydning, men dette er dog ikke det eneste Hensyn, som her taget; der er flere andre, som ligge nær, men som jeg imidlertid ikke her skal gaa videre ind paa. Det Væsentlige er, at ved den fere Forretningsorden ere Sagerne henført til Afdelingene og til Behandlingen der, og jeg skal derfor tillade mig at foreslaae, saaledes som allerede er vedtaget i 2 andre vigtige Sager, at der udværges 2 Medlemmer af hver Afdeling, og 5 ved frit Valg af Forsamlingen.

Schern: Det jeg tillader mig allerede at slette mig til, hvad den erede Rigsdagmand, som først talte, utviede, skal jeg kun tilføie, at det vilde synes mig høit paafaldende, om Rigsforsamlingen, efter at den nemlig har bestemt sig for Afdelingene, nu årer ved den første fere Leilighed, hvor denne Indretning skulde prøves, vilde beslutte sig til at tillægge den en saa forholdsvis ringe Beskyning, som det her er foreslaaet.

Schutte: Jeg maa erklære mig allerede uenig med de tvende sidste Talere. Naar den næstfølgende Taler til Cyrelse for sin Mening har utviedt, at man fornemmelig burde have sin Opmærksomhed henrettet paa at vedligeholde Interessen for Afdelingene, saa foreskriver det mig, at hun fortræder Menedet og Milet. Menedet er at faae Grundloven behandlet bedst muligt, men om dette vil fere gjennem Afdelingene eller paa den og hertil bestemde Maade, er virkelig tvivlsomt, og at man skulde egaaie Grundloven, den vigtigste Lov, som vil blive og foreslaaet, egaaie siger jeg, dens bedst mulige Behandling for at opretholde Interessen for Afdelingsstyret, hvis Brugbarhed eller Nyttelighed for os er tvivlsomt, fornaar jeg ikke at indfere. Jeg troer ligesaalet i og for sig, at det vilde være urigtigt at bestemt Behandlingen i Afdelingene fortrinnsvis, men jeg mener, at man ikke bør gøres det af den ansjede Grund. Jeg mener ogsaa, at der ligesom Røget, der kunde tale for det fere Valg af 10 Medlemmer, deri, at det, hvis Valgene alene eller væsentlig skulde foregaae gjennem Afdelingene, selv med den bedste Villie kunde være taenkelig, at man ikke i dem kunde erholde saadanne Personligheder, som man ønskede. Jeg vil i denne Henseende referere mig til den første Taler, der har gjort opmærksom paa det Nytteige i, at Holf af forskellig Sagsforstand og Dannelsis kunde være Medlemmer af den her omhandlede Comitee. Jeg maa saaledes slette mig til det første Forslag, der gaar ud paa, at 5 af Comiteens Medlemmer skulde vælges af Afdelingene og 10 ved frit Valg af Forsamlingen, hvort jeg efter mit Staanende fere den først mulige Sikkerhed for Grundlovens bedst mulige Behandling.

P. Hansen: Jeg for mit Vedkommende maa ogsaa underforståe det Forslag, der gaar ud paa, at Comiteen skal bestaae af 15 Medlemmer, hvoraf 10 skulde vælges af Forsamlingen og 5 af Afdelingene. Jeg troer nemlig ikke, at man for Beskyningen af

Afdelingens Virksomhed maa glemme Beskyningen af Forsamlingen. Jeg skal i den Anledning tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, hvor uligformig uligformig Afdelingens Virksomhed er, derved at de, efter vort Regelsaats, ikke kunne tage nogen Beslutning om noget Afgjøende, som forelægges dem. Der vil komme ogsaa, at Afdelingens Virksomhed ikke foregaaer, saaledes som Forsamlingen, for andre Døie, end ved det dog fremkommer mig, at denne Sags Behandling bør gøres af den Hensigt, den kan erholde. Jeg troer virkelig, at naar en Sag er saa udtømmende behandlet i Forveien, vil det meget let handle, at den ikke vil frembyde den Interesse som ellers, naar den kommer i Forsamlingen; men jeg troer, at Forsamlingen selv paa denne Sags Behandling bør have den først mulige Indflydelse. Derfor ansjer jeg det rigtigst, at Antallet af de Comiteemedlemmer, som skulde vælges af Afdelingene, indskrænktes til 5, og at de øvrige 10 vælges af Forsamlingen.

Johansen: Jeg troer at burde slette mig til de erede Talere, som have utviedt sig derved, at de fere Medlemmer af den til at behandle Grundlovsudkastet bestemt Comitee skulde vælges gjennem Afdelingene. Det foreskriver mig, at dette er forudsat i vor Forretningsorden, naar det nemlig i § 8 hedder: „ved en Sags Henvielse til Afdelingene forfatter Forsamlingen, af hvor mange Medlemmer den Comitee skal bestaae, der skal afgive en Præfisk Beslutning om Sagen, og bestemmer, om denne Comitee enten alene skal vælges gjennem Afdelingene eller forstærkes ved et vist Antal frit valgte Medlemmer.“ Det foreskriver mig, at det ved denne Paragraf i Forretningsordenen maa være tilføiedet, at det er Forsamlingens Mening, at det første Antal af Comiteemedlemmer skal vælges gjennem Afdelingene.

Bang: Jeg skal ganske slette mig til den sidste Taler, der har godgjort, endog med Regulatoriens Ord, hvad jeg begrunde paa hele Vandet af Afdelingsprincipet, at den fere Døel af Comiteens Medlemmer maatte være forudsat at skulle vælges af Afdelingene. Man kan dog ikke sige, „at man forstærker en Comitee“, naar man tager dobbelt saa mange Medlemmer af Forsamlingen, thi da er det Afdelingens Valg, som bliver det Afstørende, og Forsamlingens det Principale. Jeg kan heller ikke indremme, at det vilde være at foresætte Mened og Milet, om man vilde gaae frem paa den af mig foreslaede Maade. Menedet er, det er sandt, Grundlovens bedst mulige Behandling; men jeg mener, at Forsamlingen ved at ansige Afdelingsstyret havde ønsket, at den bedste Behandling af Sagerne vilde opnaaes ved at overlade Afdelingene den mest mulige Indflydelse paa dem, og det troer jeg endnu. Hovedsagen er, at enhver Gulest gøres Leilighed til saameget som muligt at trænge ind i Sagen, og det fere efter min Overbevielse bedre i Afdelingene end ved Diskussioner her i Salen i Hensind til den Beslutning, som afgives af den af samtlige Afdelinger og Forsamlingen valgte Comitee, og ved hvis Forslag Range ansjer Sagen saa godt som afgjort. Jeg maa endnu blot seie til, at jeg ikke kan forstaae, hvad en eret Taler mente, naar han talte om en Forstærkning af de andre Døie, thi det er dog vist, at i Comiteerne ere Døerne ligesaalet aabne som i Afdelingene.

Grundtvig: Hvad der meget har undret mig, ikke blot ved denne Leilighed, men og da Taleren var om Afdelingen, er, at det synes, som mange erede Medlemmer af denne Forsamling ansjer Forretningsordenen som det første, som det første, som det, der skal afgive Lovene for rens Tanke selv, endog da for vore Dørlinger. Jeg har forundret mig herlige, ikke blot fordi jeg haaber en nærliggende Sprogstil i Raane